Geokešing i planinarenje

Sanjin Dragozetić, Kastav

Što je geokešing?

Kad u krugu poznatih ili manje poznatih ljudi spomenemo riječ *geokešing* (eng. *geocaching)*, ona gotovo u pravilu izazove nevjericu, čuđenje i lagano češkanje po glavi, uz neizostavno pitanje: »O čemu to ova(j) priča?«.

Stoga, krenimo otpočetka. Geokešing je suvremena, satelitski podržana *hi-tech* »potraga za blagom«. Ako ste odmah počeli sanjariti o izgubljenim škrinjama s blagom poznatih gusara ili sličnim vrlo vrijednim materijalnim predmetima, vaš će povratak u stvarnost biti prilično grub.

U geokešingu tragamo za običnom plastičnom kutijicom, u kojoj se redovito nalazi *logbook*, dnevnik u koji upisujemo svoj nalaz. Svaka kutijica ili spremnik – *keš* (eng. *cache*) može uz dnevnik, ovisno o svojoj veličini, sadržavati i sitne predmete koji služe za razmjenu. Jedno od pravila, kojih u geokešingu i nema previše, kaže: »Ako nešto uzmeš, nešto i ostavi!« Predmeti mogu biti razni: male igračke, narukvice, novčići i ostale sitnice, ali i predmeti koji imaju određene zadatke (*geocoin* ili *travel bug*), čije se putovanje može pratiti na internetskoj službenoj stranici.

Da krajnje pojednostavimo priču, geokešing je igra u kojoj uz pomoć višemilijunski vrijednih satelita tražimo plastične *»posudice«* po šumi.

Kutijice su različitih veličina i oblika i gotovo se sve razlikuju, po lokaciji na kojoj su skrivene i po težini pronalaženja. Svaka je kutija izazov za sebe; teško je i zamisliti koliko ih je uopće skriveno na nekom mjestu. Nalaze se posvuda, od gradskih trgova i parkova pa do Aconcague (6968 m), gdje se nalazi trenutačno najviša skrivena kutijica na svijetu.

Svaka je kutijica opisana na službenoj internetskoj stranici, u tzv. *listingu,* s oznakom »težine« potrage (koliko je dobro skrivena) i težine terena koji do nje vodi. Težina se izražava u rasponu od 1 do 5, pri čemu je jedinica najniža vrijednost (najjednostavnija potraga i najlakši teren), dok petica označava kutijicu za čije će vam

Serija misterij kutijica na Sljemenu u obliku medvjeđe šape - tzv. Geošapa

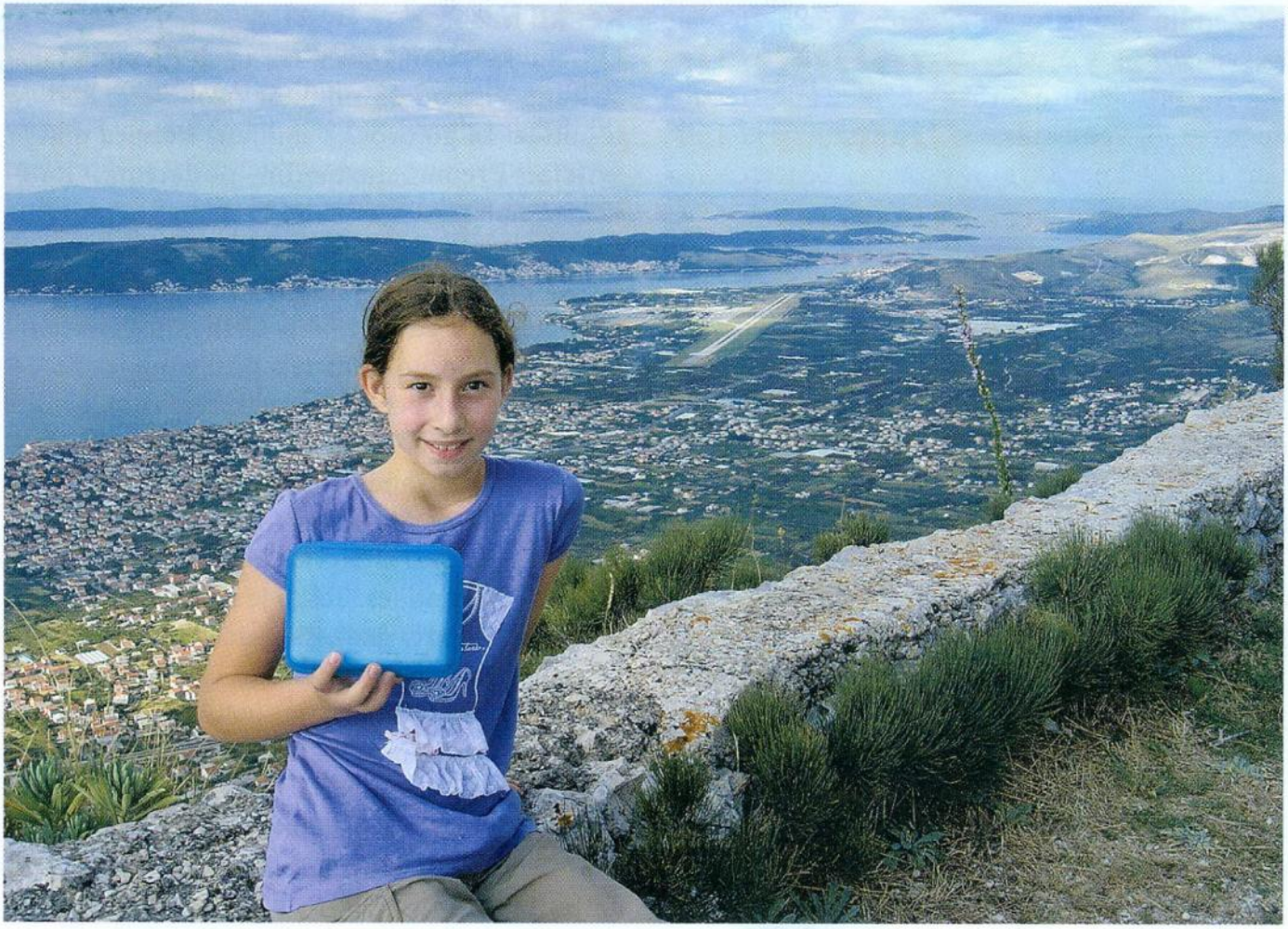

SANJIN DRAGOZETIĆ

Na vrhu Birnju, kod kapele svetog Ivana - najstariji geokeš u Hrvatskoj

pronalaženje trebati neki alat ili pak posebna oprema kako biste joj prišli, npr. alpinističko ili speleološko uže, čamac, ronilačka oprema...

Osim po težini, kutijice se razlikuju i po vrsti. Tri su osnovne vrste keševa: tradicionalni (najzastupljeniji; kutijica se nalazi na mjestu određenom koordinatama navedenima u *listingu*), misteriji (da bi se došlo do finalnih koordinata treba riješiti neki zadatak ili glavolomku) i *multikeševi* (na početnoj lokaciji nalaze se upute za dolazak do sljedeće i tako redom do završne lokacije, na kojoj je skrivena kutijica).

Planinarima i ljubiteljima prirode svakako treba spomenuti tzv. *earthkeševe*. Posebnost im je u tome što oni nisu fizički skrivene kutijice, već vrijedni prirodni ili geološki lokaliteti. Da bi se prijavio nalazak takvoga *keša*, treba odgovoriti na pitanja postavljena u listingu, koja se odnose na posebnosti lokaliteta. Neki od earthkeševa u Hrvatskoj jesu špilja Lokvarka, izvor Kupe, špilja Vranjača, Modro i Crveno jezero te Plitvička jezera. U Hrvatskoj je trenutačno aktivno sedamdesetak earthkeševa, među kojima su mnogi biseri prirode.

Svaka kutija i svaka lokacija »pripovijeda« svoju priču. Pomno odabrana lokacija i dobro osmišljena kutijica veoma su važne za uživanje u geokešingu. Izazova i motiva ne nedostaje pa svatko vrlo brzo pronađe svoje mjesto u svijetu geokešinga.

Za uvod dovoljno! Želite li krenuti u avanturu i zaviriti u čaroban svijet suvremenih tragača za blagom, morate imati ručni GPS uređaj ili pametni telefon, a poželjno je i da volite boraviti u prirodi te upoznavati nepoznate krajeve, s čime čitatelji »Hrvatskog planinara« zasigurno nemaju poteškoća.

Kako je sve počelo... mala povijest geokešinga!

Oko ponoći, već pomalo davnoga 2. svibnja 2000., odlučeno je da sateliti što kruže u Zemljinoj orbiti neće više emitirati signal »samo za odabrane«, već da će on biti na raspolaganju svima. U tom su trenutku 24 satelita koja su kružila oko Zemlje »dobila« nove upute i promijenila sadržaj signala što su ga dotad slali

na Zemlju. Bio je to velik, gotovo povijesni dan za sve GPS entuzijaste.

Na primjenu u široj zajednici nije trebalo dugo čekati. Već je sutradan kompjutorski konzultant Dave Ulmer skrio u šumama Beavercreeka (u blizini Portlanda) crni spremnik u koji je, uz olovku i dnevnik, stavio i nekoliko sitnih predmeta. Koordinate mjesta na kojima je skrio spremnik podijelio je s internetskom zajednicom i čekao. U roku od tri dana dvojica GPS entuzijasta pronašla su skrivenu kutijicu i o tome ostavili obavijest na internetu. Bio je to prvi »lov na blago« pomoću GPS-a i interneta. Tu epizodu možemo smatrati početkom današnjega geokešinga.

Dosta teoretiziranja, kako početi?

Za uživanje u igri treba se besplatno registrirati na *www.geocaching.com*, odabrati svoje kodno geokešersko ime, u tražilicu upisati mjesto gdje želite započeti svoju avanturu, odabrati kutijicu koja vam se sviđa, prenijeti podatke na pametni telefon ili GPS i krenuti. Kad pronađete svoju prvu kutijicu, vratite se na službenu internetsku stranicu i nalazak kutijice označite sa »Found it!«

Ne zaboravite se upisati u dnevnik na samoj lokaciji!

Od aplikacija za pametne telefone svakako treba izdvojiti službenu geokešing aplikaciju koju podržavaju i android i iOS sustav (plaća se 10 dolara), te *c:geo*, vrlo raširenu, besplatnu aplikaciju za android telefone. Postoji još aplikacija kojima se možemo služiti pri traženju kutijica, no spomenute su dvije najraširenije, a odlikuju se jednostavnim i intuitivnim korisničkim sučeljem.

Preciznost na terenu ipak ne ovisi toliko o instaliranim aplikacijama koliko o točnosti pametnog telefona ili GPS uređaja. I ovdje, kao i u mnogim drugim stvarima, vrijedi stara izreka »koliko para toliko muzike«. Valja naglasiti kako prijem GPS signala može jako varirati ovisno o poziciji na kojoj se nalazimo. Na otvorenim i gradskim područjima signal je u pravilu jači i precizniji, dok je u šumovitim predjelima slabiji, zbog čega može biti znatnih odstupanja od zadanih koordinata mjesta na kojem se kutijica nalazi. I ovdje praksa pokazuje da je u gradskim prostorima najbolje služiti se pametnim telefonima, dok su u šumama i na planinama bolji i precizniji ručni GPS uređaji.

Kol'ko nas ima...

U trenutku pisanja ovog teksta službeno je registrirano više od 15 milijuna geokešera, koji su u potrazi za gotovo 2,8 milijuna kutijica diljem svijeta. Prema službenim podacima, kutijice se nalaze u više od 180 zemalja, na svim kontinentima.

U Hrvatskoj je stanje malo drugačije. O ozbiljnijem i sustavnijem bavljenju geokešingom možemo govoriti tek posljednje dvije do tri godine. U početku je geokešerska zajednica djelovala tek kao veća obitelj, no u posljednje se vrijeme, zahvaljujući promociji u medijima i društvenim mrežama, broj ljubitelja geokešinga osjetno povećao. U Hrvatskoj je skriveno nešto više od 4000 kutijica. Teško je reći koliko se ljudi u Hrvatskoj bavi geokešingom, no »zajednica« je najjača u Zagrebu, gdje je skriveno najviše kutijica. Slijede Primorsko-goranska, Istarska i Koprivničko-križevačka županija. Vjerujemo da će se broj aktivnih geokešera povećati i nakon ovog teksta u »Hrvatskom planinaru«.

Najstarija postavljena kutijica u Hrvatskoj datira iz listopada 2001., a skrivena je na vrhu Birnju iznad Kaštela. Tako dolazimo i do planinarenja.

Geokešing i planinarenje

Kako je već spomenuto, geokešing je aktivnost na otvorenom. Premda kutije mogu biti skrivene u urbanim područjima, na sreću (barem po nas), one primamljivije, ljepše i zanimljivije, na osobitim lokacijama, nalaze se izvan gradova. Volimo reći da geokešing i planinarenje, hodanje ili biciklizam idu ruku pod ruku kao palačinke s nutelom.

Osim već spomenute najstarije kutijice, recimo da je u Hrvatskoj gotovo 80 kutijica skriveno na mjestima višim od 1000 metara. Najviša skrivena kutijica u Hrvatskoj nalazi se u blizini vrha Dinare, a statistika te kutijice pokazuje da se nalazi na visini od 1809 metara. Samo kao podsjetnik: službena izmjerena visina vrha Sinjala iznosi 1831 metar. Ti nam podatci zorno pokazuju kolika može biti razlika između onoga što je »uhvatio« GPS uređaj prilikom postavljanja kutijice i visine službeno izmjerenog vrha.

Kutijicu na vrhu Dinare, kao visinske »rekorderke«, slijede one na Vaganskom vrhu, Svetom Juri, Svetom brdu i drugim vrhovima, a popis

tisućnjaka zaključuje Javorova kosa u Gorskom kotaru. Za usporedbu, u susjednoj je Sloveniji četrdesetak kutijica skrivenih na visinama iznad 2000 metara i više od 500 kutijica skrivenih iznad 1000 metara. Nije teško zaključiti da je najviša skrivena kutijica u Sloveniji blizu vrha Triglava. Naravno, do nekih se kutijica može doći i automobilom, kao što je slučaj na Biokovu, ali pravo je zadovoljstvo ipak nazuti gojzerice, »nabaciti« ruksak i dati se u potragu.

Za pronalaženje nekih kutijica trebat će vam desetak minuta lagane šetnje, a neke će od vas iziskivati znatne tjelesne i psihičke napore. Sigurnosna su pravila vrlo slična onima u planinarenju i pri usponima na više i zahtjevnije vrhove.

Savjet za početak: kad nakanite potražiti svoju prvu kutijicu, neka to ne bude na planinarskom pohodu ili u planinarskoj skupini. Smisao je igre u tome da je kutijica skrivena i trebate je pronaći neprimjetno, ne privlačeći pozornost ostalih, zatim se upisati u dnevnik, dobro zatvoriti kutijicu te je vratiti na mjesto gdje ste je našli i, naravno, pritom je dobro sakriti.

Geokešing daje planinarenju dodatnu notu avanturizma, dodatno ga začinjava, napose kad se planinari s djecom. Sam boravak u prirodi ili planinarenje djeci znaju biti monotoni i naporni. Ponekad ih je teško motivirati, no uz geokešing, boravak u prirodi i planinarenje dobivaju sasvim novu dimenziju atraktivnosti i zanimljivosti, kako za djecu, tako i za nas starije.

Kada smo moja kći Katarina i ja prije nekoliko godina započeli s geokešingom, nismo ni slutili da ćemo doživjeti nezaboravne avanture i da ćemo se toliko »zakvačiti«. Toga srpnja 2012. godine, kad smo se službeno registrirali, dogovorili smo se: kutijice tražimo isključivo zajedno! Iako sam često bio u prilici pronaći kutijice bez Katarine, dogovor poštujem!

Zahvaljujući geokešingu obišli smo mnoge vrhove, od obronaka Ćićarije u Istri, preko gorskokotarskih vrhova pa do Biokova i dalje. Na nabrajanje prirodnih bisera, poput Zelenog vira i Vražjeg prolaza, slapova Krke, mnogih špilja te ostalih prirodnih ljepota, potrošili bismo stranice i stranice.

I gdje smo nekoliko godina poslije? Pronašli smo više od 700 kutijica, zahvaljujući geokešingu

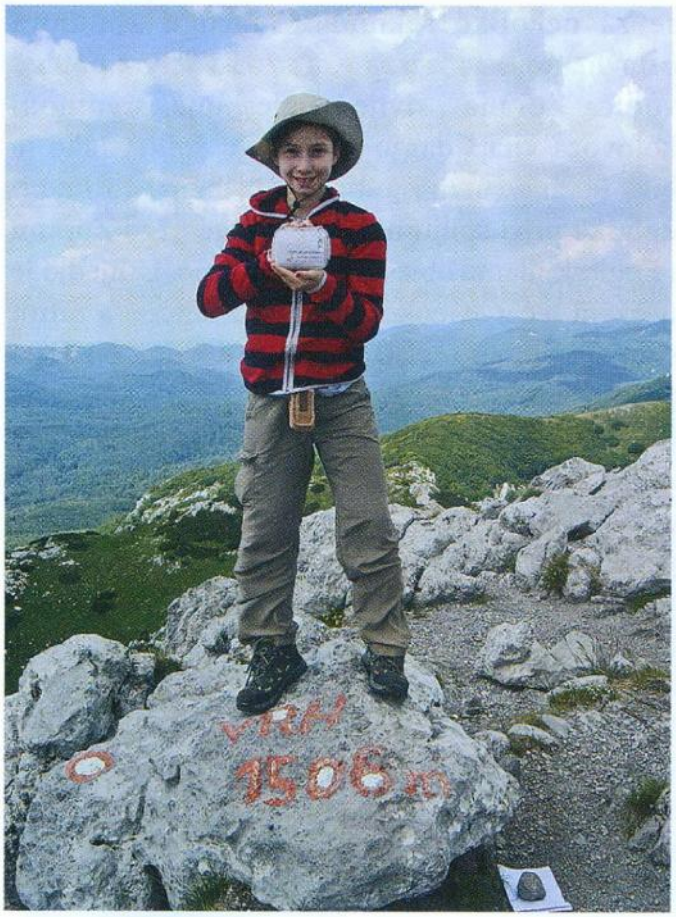

SANJIN DRAGOZETIĆ

Katarina D. (SiK D. Team) u lipnju 2014. na vrhu Snježnika s našim 300. pronađenim kešom

upoznali vrijedne prirodne i kulturno-povijesne lokacije, za koje sumnjam da bismo ih inače ikad posjetili, a najvažnije je što s ciljem i svrhom provodimo mnogo kvalitetnoga slobodnog vremena na otvorenom i što su nas pustolovine dodatno zbližile. Upoznali smo mnogo novih ljudi s kojima dijelimo strast prema geokešingu, a s nekima smo postali i pravi prijatelji. U posljednje nam se vrijeme pridružio i junior pa možemo reći da je geokešing za nas obiteljska stvar!

Osobna crtica

Teško je odgovoriti na pitanje koja nam je najdraža kutijica ili koje je najljepše mjesto što smo ga upoznali na geokešerskim putovanjima.

Svakako je najdojmljiviji bio »lov« na kutijicu na Braču, kod Zmajeve špilje. Na Braču smo 2014. proveli nekoliko ljetnih dana. Između ostaloga, u rubrici »obvezno učiniti« bilo je kupanje na Zlatnom ratu. Brz pogled na geokešing kartu otkrio nam je da je u blizini Bola, kod Murvice, Zmajeva špilja, fenomen i pol! Dogovorili smo

se za nekoliko sekunda. Suprugu i juniora ostavljamo na plaži, a Katarina i ja, uz pomoć vodiča Zorana i dvije Engleskinje, sredinom kolovoza »napadamo« Zmajevu špilju. Iako je bilo jutro, vrućina je bila poprilična. Prilikom dolaska pred špilju nije bilo druge nego Zoranu i Engleskinjama objasniti što tražimo. Uslijedio je ubrzani tečaj »Geokešing za neznalice«, a zatim smo se svi dali u potragu za kutijicom. Nedugo potom kutijica je pronađena, a kad smo iz nje počeli izvlačiti razne predmete, u društvu je zavladalo oduševljenje. Engleskinje su bile toliko oduševljene geokešingom da smo ih morali fotografirati s kutijicom, kako bi svojim prijateljima mogle što zornije objasniti »igru«. Uglavnom, da bismo pronašli kutijicu, prehodali smo nekih 6 – 7 kilometara, za što nam je trebalo pet sati. Da se razumijemo, moglo se to učiniti i mnogo brže, ali tada bismo bili uskraćeni za nevjerojatne Zoranove priče. Za trud smo bili dodatno nagrađeni kupanjem na prekrasnom Zlatnom ratu. Jednostavno – neprocjenjivo!

I na kraju...

O geokešingu bi se moglo još mnogo pisati i nizati zanimljivih podataka, no ovim sam tekstom želio dati samo kratak presjek te vas zainteresirati da posjetite službenu stranicu, registrirate se i date u potragu za prvom kutijicom, bilo u mjestu gdje živite, bilo na nekom planinarskom izletu. Ali prije nego što se date u potragu, predlažemo vam i preporučujemo da se još malo teorijski »potkujete« na sljedećim linkovima:

- Službena geokešing stranica: *www.geocaching.com*
- Informativno o geokešingu: *http://www.geocache-hrvatska.esy.es/*
- Forum na hrvatskom jeziku: *http://forums.groundspeak.com/GC/index.php?s=04373190933b052e2b3d1863cfff063fe&showforum=128*
- Facebook grupa: *https://www.facebook.com/groups/geocaching.croatia/*

Za sve informacije, pitanja ili bilo što vezano uz geokešing pišite na *geocaching.hrvatska@gmail.com.*

Vidimo se na nekom vrhu s kutijicom u ruci!

Maslinarska cesta (otok Krk) 2013.